

Mina Branković

Bip.. Bip.. Bip.. Konstantno se čuje u pozadini taj zvuk. Beli mantili, specijalna filtrirajuća odela, vojna uniforma, beli skafander nalik onom što su medicinari nosili u crvenoj zoni tokom korone, savremeni laboratorijski uređaji i pribori. Svima na licu zaštitne maske, ali ne medicinske, već maske koje štite od radiološke, hemijske i biološke kontaminacije gasovima, parom, kapljicama, česticama... Gledaju nešto pod mikroskopom, unose podatke u računar, ispituju i vraćaju epruvete u stalak...

Laboratorija

Scena kao iz nekog filma, a sve je zapravo deo obuke koja se redovno izvodi u radiološko-hemijskoj laboratoriji Centra atomsko-biološko-hemijske odbrane (ABHO) u Kruševcu. Laboratorija je počela sa radom 1975. i bila je jedna od najsavremenijih u ovom delu Evrope, a danas omogućava realizaciju složenih sadržaja obučavanja, uz upotrebu realnih hemijskih i radioloških kontaminanata - (otrovi nervoparalitičkog dejstva, plikovačkog dejstva, zagušljivci i tzv. krvni otrovi i izvori jonizujućih zračenja).

Baš tu se obučavaju čak i inspektori iz Ujedinjenih nacija (iz organizacije za zabranu hemijskog oružja OPCW), koji posle u skladu sa mandatom koji imaju po svetu kontrolišu primenu i poštovanje Konvencije o zabrani razvoja, proizvodnje, skladištenja i upotrebe hemijskog oružja i o njegovom uništavanju.

Više od 1.400 pripadnika oružanih snaga stranih zemalja i više od 500 inspektora OPCW od formiranja centra do danas prošli su obuku, kurseve i treninge iz domena ABHO u kruševačkoj kasarni „Car Lazar“ iz 97 zemalja, među njima Mađari, Španci, Rusi, Belorusi, Kinezi, Amerikanci, Nemci, Austrijanci, Italijani, Arapi...

- Atomsko-biološko-hemijska odbrana podrazumeva preduzimanje niza mera i aktivnosti koje preduzimaju svi pripadnici i jedinice Vojske Srbije u različitim situacijama i

Niko nema što Srbin imade

GENTAR ABHO VOJSKE SRBIJE JEDAN JE OD RETKIH U SVETU KOJI REALIZUJE OBUKU S REALNIM HEMIJSKIM I RADIOLOŠKOM AGENSIMA

Kurir u poseti Centru atomsko-biološko-hemijske odbrane u Kruševcu, jedinstvenom po mnogo čemu i ponosu Vojske Srbije i Ministarstva odbrane

u skladu sa njihovim nadležnostima, a jedinice atomsko-biološko-hemijske odbrane, odnosno atomsko-biološko-hemijske službe, nosioci su tih zadataka. Centar ABHO jeste specijalizovana jedinica upravo za obuku iz segmenta PNHB obezbeđenja. U centru se vrši stručno-specijalistička obuka vojnika na služanju vojno-

roka, profesionalnih vojnika, podoficira i oficira, slušalaca kursa za rezervne oficire, kadeta Vojne akademije, lica rezervnog sastava - objašnjava za Kurir potpukovnik Vladimir Filipović, komandant Centra ABHO:

- Prvenstvena naša namena je osposobljavanje pripadnika VS za adekvatno postupanje u slučaju

upotrebe nuklearnog, hemijskog i biološkog oružja, ali paralelno sa time vršimo i edukaciju i osposobljavanje i lica izvan struktura Ministarstva odbrane i VS za postupanje u takvim situacijama. Polaznici koji savladaju naše programe osposobljeni su za adekvatno postupanje u kriznim situacijama.

Pripadnici ABHO službe

Potpukovnik Filipović: Naša prvenstvena namena je osposobljavanje pripadnika VS za postupanje i pružanje pomoći u slučaju upotrebe nuklearnog, radiološkog, hemijskog i biološkog oružja i akcidentnih situacija

Datum: 21.04.2024

Medij: Kurir

Rubrika: Društvo

Autori: Mina Branković

Teme: Ministarstvo odbrane; Vojska Srbije

Napomena:

Površina: 991

Naslov: Niko nema što Srbin imade

Strana: 8,9

DMR DEVIŠIĆIĆ

aktivno su učestvovali u saniranju posledica NATO agresije tamo gde je dejstvovalo municijom sa osiromašenim uranijumom.

- Pristupilo se najpre lokalizaciji tih reiona, a zatim i fizičkom uklanjanju produkata osiromašenog uranijuma, tj. uklanjanju površinskog sloja zemljišta zajedno sa projektilima koji su predstavljali opasnost. Trajalo je osam godina.

Borba protiv pošasti

Centar ABHO bio je angažovan i na uklanjanju posledica i sprečavanju širenja zarazne pošasti slinavke i šapa, ali i tokom katastrofalnih poplava 2014. godine.

- Svakako najobimnije angažovanje bilo je tokom pandemije izazvane virusom kovida 19, kada su gotovo svi raspoloženi kapaciteti bili angažovani

na biološkoj dezinfekciji u ugroženim područjima i sprečavanju širenja infekcije širom Srbije.

Sam objekat centra podseća na obrazovnu instituciju, a vrata od kabineta samo se nižu u dugim hodnicima. Obišli smo kabinet taktike za ABHO simulacije, gde je grupa instruktora obuke realizovala praktično uvežbavanje iz domena procene i prognoze nuklearno-radiološke i hemijske situacije upotrebom programskog paketa HeSPRO, koji je razvijen na nivou VS.

- Druga grupa instruktora realizuje procenu i prognozu upotrebom ručnih hemijskih i radioloških računara. Nakon realizacije zadatih supozicija, grupe analiziraju rezultate, upoređuju dobijene vrednosti, unose podatke na karte i na kraju donose zajednički zaključak - pojašnjava nam

KAPETAN ŽANA SIMIĆ

Pokretna laboratorija u automobilu

● Centar ABHO poseduje i pokretnu laboratoriju.

- Automobil-laboratorija namenjena je za obavljanje laboratorijskih analiza radioaktivno i hemijski kontaminiranih uzoraka, kontrolu kvaliteta materija za dekontaminaciju, kontrolu izvršene dekontaminacije, kao i sanitarno-hemijsku analizu vode i dozimetrijsku kontrolu - kaže kapetan Žana Simić, referent u Odseku za obuku, usavršavanje i evaluaciju Centra ABHO:

- Koristi se i za radiološko-hemijsko-biološko izvidanje. Vozilo je potpuno autonomno u radu na vršenju radioloških i hemijskih laboratorijskih analiza. Laboratorijske analize mogu da se vrše i dok je vozilo u pokretu i u sastavu automobila-laboratorije imamo savremene uređaje za hemijsku i radiološku detekciju i hemijsku i radiološku analizu.

načelnik Odseka za obuku Centra ABHO, major Nenad Savić, koji nas je sproveo i u kabinet za nuklearno-radiološku i hemijsko-biološku dekontaminaciju:

- U ovom kabinetu grupa profesionalnih vojnih lica realizuje obuku iz domena dekontaminacije sa težištem na ponavljanju teorijskih sadržaja o osnovama dekontaminacije, vrstama, metodama i načelima i ponavljanju namene, karakteristika ličnih i grupnih pribora za dekontaminaciju i autoinjektora. Tu su savremeni uređaji italijanske proizvodnje za dekontaminaciju osetljive opreme i uređaj za dekontaminaciju žive sile i tehničkih sredstava koji može vršiti dekontaminaciju specijalnim materijama za dekontaminaciju i pregrejanom vodenom parom.

